

**Силабус курсу
«Лекторська практика»**

Назва українською мовою	Лекторська практика	
Назва англійською мовою	Lecture practice	
Код	02 – культура і мистецтво	
Спеціальність	025 – Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	Музикознавство	
Освітня програма	бакалавр музичного мистецтва	
Рівень освіти	перший (бакалавр)	
Рік навчання	7-8 семестри	
Форма навчання	Денна та заочна	
Кількість годин / кредитів ECTS	60/2	
Розподіл годин за видами занять	Індивідуальні заняття	Самостійні заняття
	30 годин - денна форма 8 годин – заочна форма	30 годин – денна форма 52 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Залік: 7, 8 семестри	
Статус дисципліни	обов'язкова, практично-професійна	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач (ЧИ КАФЕДРА)	Кафедра історії музики та музичної етнографії Осадча Світлана Вікторівна, доктор мистецтвознавства, професор
Е-mail та інші Контакти	svetikvick@gmail.com

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	Метою дисципліни «Лекторська практика» є підготовка фахівця до самостійної лекторської діяльності та зустрічі з різними типами аудиторії. Курс «Лекторська практика» є однією з форм підготовки майбутніх музикознавців до практичної музично-просвітницької діяльності. Він виконує відповідальну функцію формування професійного рівня студентів, ерудиції, широкого гуманітарного підходу до культурно-історичних явищ, розуміння місця і ролі музичного мистецтва в суспільно-історичному процесі.
Компетентності	Загальні (за освітньою програмою) ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (за освітньою програмою)

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

	<p>СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність володіти понятійним апаратом та музичною термінологією; – Здатність формувати уявлення про основні історичні епохи в житті людства, знати й ділитися знаннями про історичні події, факти життя й діяльності діячів минулого; – Здатність володіти основними поняттями теорії, історії музики та розумітись у їх системно-структурних зв'язках; – Здатність вміти аналізувати музичні твори, функції музичного мистецтва у їх єдності з філософськими, естетичними та моральними аспектами (визначати форму, зміст і елементи музичного мовлення); – Здатність розрізняти основні закономірності розвитку жанрів музичного мистецтва.
Результати навчання	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми / концертної програми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах / формах публічної презентації.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p>

	<p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>У структурно-логічній схемі ОПП дисципліна «Лекторська практика» є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх фахівців-музикознавців.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1. Специфіка лекторського слова про музику Відмінність виступу лектора-музикознавця від роботи викладача. Практика написання лекторського виступу із використанням знань з історії, літератури, суміжних мистецтв, звернення до поетичних текстів.</p> <p>Тема 2. Слухацька аудиторія Зміст і форми роботи лектора-музикознавця з різними глядацькими аудиторіями. Активізація асоціативного слухацького сприйняття. Досвід виступу для дитячої та дорослої аудиторії.</p> <p>Тема 3. Основні жанри лекторських виступів: вступне слово, концерт-бесіда, музично-поетична композиція, інсценована дія, лекція-концерт. Спостереження та аналіз різних жанрів.</p> <p>Тема 4. Сценічна поведінка лектора. Сценічний рух, жестикуляція, поза, одяг. Культура мовлення. Інтонаційна виразність, дикція, ритм, темп, дихання, нюансування, динаміка, паузи.</p> <p>Тема 5. Етапи роботи над текстом: - складання бібліографії до теми лекції і робота з літературою; - визначення конкретної форми лекції в залежності від індивідуальних можливостей практиканта, теми, наявності виконавської матеріалу, специфіки майбутньої аудиторії; - складання тексту лекції; робота над композицією, стилем; - підготовка усного виступу: остаточне шліфування тексту, лексики, дикції, інтонації, виразності, характеру виголошення тексту, репетиція сценічної поведінки, введення елементів імпровізації; - виступ у концерті.</p> <p>Тема 6 . Опрацювання жанру «вступне слово» Вступне слово до концерту «Барокова музика»</p>

	<p>(концерт імовірно відбудеться у залі філармонії).</p> <p>Тема 7. Опрацювання жанру «концерту-бесіди» Концерт-бесіда «Музика віденських класиків» відбудеться у концертному залі МШ.</p> <p>Тема 8. Опрацювання жанру «музично-поетична композиція» Концертна програма «Англійська рапсодія», що планується у рамках абонементу «Світова музична спадщина», об'єднує музику англійських композиторів XVII-XIX ст. і поезію Д. Кітса. Філармонія.</p> <p>Тема 9. Опрацювання жанру «інсценована дія» Довільна програма за участі оперної студії.</p> <p>Тема 10. Опрацювання тексту до «ювілейного концерту», «концерту – портрету». Концерт симфонічної музики (за програмою філармонії)</p> <p>Тема 11. Імпровізація як найважливіша форма лекторського мистецтва Вступне слово до лекції-концерту просвітницької спрямованості (студія педагогічної практики ОНМА)</p>
Бази практики	<p>Одеська обласна філармонія КЗПСО Мистецька школа ім. С.К. Крижановського Студія педагогічної практики ОНМА ім. А.В. Нежданової</p>
Дидактичні методи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мотиваційно-орієнтаційний - виступає спонукальним чинником активізації навчання, орієнтує на професійне вдосконалення, розвинутий інтерес до музикознавчої діяльності. 2. Когнітивно-компетентнісний - засвоєння знань в галузі музичного мистецтва, розвинення музикознавчого тезаурусу, сформованість вмінь художньо-педагогічного аналізу музичних явищ, загальна мистецька ерудицію. 3. Операційно-результативний - формування дослідницьких та лекторських умінь і навичок. Провідний функціональний чинник, що зумовлює високу результативність навчання 4. Герменевтичний - застосування набутих знання та навичок у практичній діяльності; відображає високий рівень самостійності та самоорганізації у виконанні музичних науково-дослідницьких завдань, здатність до створення власної концепції, музично-критичної думки. <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Берегова О. Сучасні комунікаційні технології в культурі України. Навчальний посібник / О. Берегова. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. – 178 с. 2. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтв. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво») / В. П. Білоус. – Київ, 2005. – 16 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Гомельська Ю. Композиторська освіта у Великій Британії як феномен європейської музичної культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтв. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво») / Ю. О. Гомельська. – Одеса, 2006. – 16 с. 4. Граб У. Діяльність кафедри музикології Львівського університету (1912–1939 рр.) у контексті європейської академічної освіти : дис. ... канд. мистецтв. : 17.00.03 / Граб Уляна Богданівна. – Львів. 2006. – 179 с. 5. Граб У. Музикологія як академічна дисципліна : витоки, розвиток, проблематика. Методичні рекомендації / У. Граб. – Львів, 2007. – 40 с. 6. Деменко Б. Категорія часу в музичній науці / Б. Демедко. – К. : Держ. інститут культури, 1996. – 294 с. 7. Драганчук В. Музика як фактор психокоригування : історичний, теоретичний і практичний аспекти : дис. ... канд. мистецтв. : 17.00.03 / Драганчук Вікторія Миколаївна. – Київ, 2003. – 235 с. 8. Драч І. Композитор Віталій Губаренко : формула індивідуальності. Монографія / І. Драч. – Суми : СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2002. – 228 с. 9. Єргієв І. Український «модерн-баян» як феномен світового мистецтва : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтв. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / І. Д. Єргієв. – Одеса, 2006. – 18 с. 10. Зеленіна Н. Підтекст музичного твору : формування і функціонування : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтв. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Н. В. Зеленіна. – Київ, 2004. – 16 с. 11. Кисіль О. Український театр: Дослідження. – К., 1968. 12. Клековкін О. Демагогія у дискурсі мистецтвознавства // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини. К., 2016. 13. Клековкін О. Навколо Аристотеля: Історико-етимологічний 14. Козак Б. М. Театральні відлуння / Богдан Козак. – Львів: ЛігаПрес, 2010. 452 с. 15. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. – К., 2013. 16. Коржова А. Стратегії і методи театрознавства: Німеччина. Початок ХХ століття // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії '2015: 36. наук. праць. – К., 2015. – Вип. 7 (18).
Література додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osadcha S. V. Theoretical aspects of studying the symbolic foundations of liturgical and singing tradition. Musicological discourse and problems of contemporary semiology: collective monograph / A. I. Samoilenko, S. V. Osadcha, O. Ohanezova-Hryhorenko, L. I. Povzun, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. С. 25-41. DOI: https://doi.org/10.36059/978-966-397-200-8/25-41 2. Samoilenko A. I. Form and essence as cognitive priorities of musicological scientific discourse. <i>Musicological discourse and</i>

	<p><i>problems of contemporary semiology: collective monograph.</i> Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. P. 1–24.</p> <p>3. Samoilenko A. I. Time and modernity as categories of musicology: historical and semiological paradigm. <i>Music semiology: categories and methods: collective monograph.</i> Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. P. 1–19.</p> <p>4. Samoilenko Alexandra. Psychology of arts: contemporary musicological projections. Monograph. Lviv-Torun. Liha-Press. 2020. 144 p.</p> <p>5. Котляревський І. Музично–теоретична україністика / І. Котляревський // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. – К., 1998. – Вип. 28. Музична україністика в контексті світової культури. – С. 9–12.</p> <p>6. Ляшенко І. Історико-стильові та фольклорні джерела формування української композиторської школи / І. Ляшенко // Українська художня культура. – К. : Либідь, 1996. – С. 217–234.</p> <p>7. Ляшенко І. Міжкультурні діалоги в етномистецтвознавчому осмисленні / І. Ляшенко // Українська художня культура. – К. : Либідь, 1996. – С. 53–60.</p>
Технічне забезпечення	<p>Наявність баз практики. Аудиторії, облаштовані інструментом (рояль / фортепіано). Комп'ютерні мережеві засоби Відтворювальна музично-технічна апаратура Аудіо- та відеоприлади</p>

Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Залік	2	60	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		відмінно
90 – 100	A	дуже добре
82-89	B	добре
74-81	C	задовільно
64-73	D	достатньо
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
1-34	F	

Політика курсу

Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.
Додаткова інформація	Силабус дисципліни «Лекторська практика» оновлено та ухвалено на засіданні кафедри історії музики та музичної етнографії (протокол № 13 від 03.07.2023 року) погоджено колегією забезпечення якості освіти

	<p>(протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).</p>
--	---